

Een nieuwe manier van energie-inkoop: Zelflevering

Onderwerpen

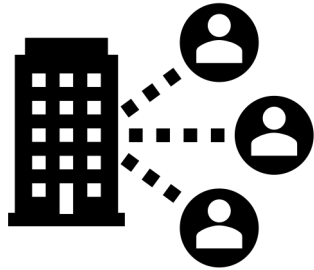
- **Wie** is om | nieuwe energie?
- **Wat** is de huidige marktsituatie?
- **Welke** ontwikkelingen zien wij in de markt?
- **Wat** zijn hierbij de problemen?
- **Wat** is hiervoor de oplossing?
- **Wat** houdt zelflevering in?
- **Wat** is het voordeel van zelflevering?
- **Wat** zijn hiervan de risico's?
- **Hoe** kun je het zelf gaan gebruiken?
- Vragenronde

DE DUURZAME ENERGIEBEWEGING

- De grootste **non-profit en duurzaamste** energieleverancier van Nederland.
- Bijna **60** coöperaties in Nederland wekken lokaal duurzame energie op.
- Dit wordt geleverd aan de huishoudens en bedrijven in hun regio.
- Leden hebben zeggenschap, inzicht en controle over de koers van hun lokale energieleverancier.
- Samen hebben de lokale energie coöperaties hun eigen non-profit energieleverancier opgericht: **om** | nieuwe energie.
- Al 6 jaar achter elkaar met een 10 van de Consumentenbond, Wise en Greenpeace de **duurzaamste** energie leverancier.

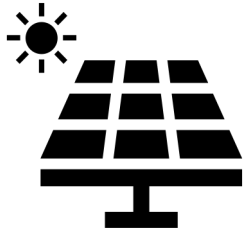

Wat is de huidige marktsituatie?

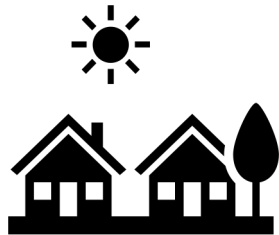
- Gemeenten kopen in op **lange termijncontracten**
- Gemeenten doen (vaak) **gezamenlijke** energie-inkoop met andere gemeenten
- Gemeenten moeten hun energie-inkoop en -verbruik **vergroenen**
- Standaard kiezen gemeenten voor **aanbesteding** van 4 jaar voor hun energie-inkoop (vaak met nog enkele **jaar-verlengingen**)
- Er zijn weinig gemeenten die hun energie-inkoop faciliteren via een **lokale energie coöperatie**

Energiebesparing

Energieopwekking

Lokaal opgewekte stroom

Welke ontwikkelingen zien wij in de markt?

- Gemeenten doen veel aan **energiebesparing** en eigen **energieopwekking**
- Er is een trend van centraal naar **lokaal** opwekken en verbruiken van energie
- Gemeenten maken **zelf** nog te weinig **gebruik** van lokaal opgewekte energie
- Gemeenten moeten **vergroenen** vanwege de klimaatdoelstellingen

** Zorgwekkende ontwikkelingen **

09-12-2020

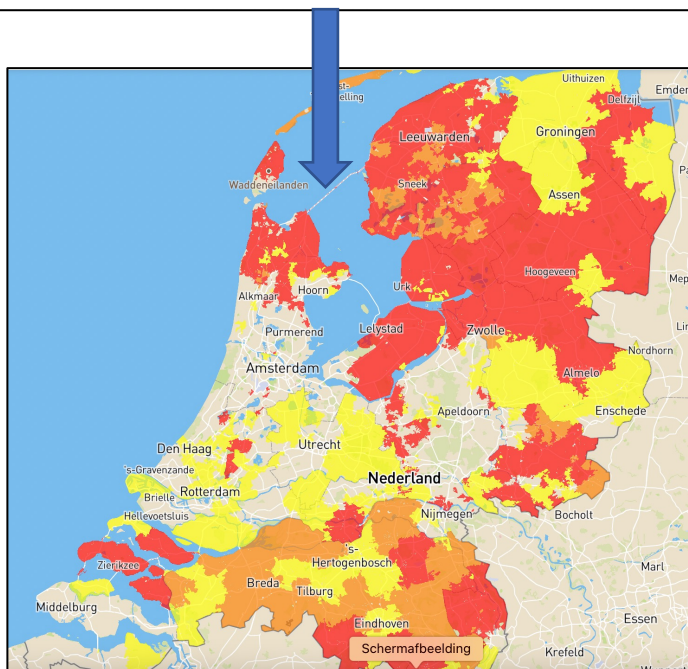
Groeiende netcongestie zorgt voor rem energietransitie

De beperkende factor bij veel duurzame energieprojecten (van zonnepark in Groningen tot windprojecten in Flevoland) is tegenwoordig vaak het verkrijgen van een passende netaansluiting. Of beter gezegd de beperkte capaciteit van die netaansluiting.

Dit omdat ons distributienetwerk de snelle groei van duurzame energie in de mate waarin dat nu gaat bij kan houden. Daardoor is nu al op meer dan 35% van het distributienet geen passende netaansluiting te verkrijgen (zie foto). En zo wordt de groei van duurzaam opgewekte energie geremd.

De oplossing: Energie Opslag Systemen

Door inzet van Energie Opslag Systemen (EOS) in combinatie met onze SemperPower Blackbox oplossing kunnen wij u helpen een positieve businesscase voor uw zonne- of windpark te ontwikkelen. Juist in gebieden waar congestie van toepassing is en er sprake is van een beperkte netaansluiting.

ENERGIE

Leeuwarden komt tot stilstand door stroomtekort

Carel Grol 18 juli 12:00

Alle provincies in Nederland hebben op dit moment te maken met krapte op het elektriciteitsnet, maar de hoofdstad van Friesland zit op slot. Het bedrijventerrein bij Leeuwarden kan niet worden uitgebreid, een complex voor mensen met dementie dreigt met jaren vertraging open te gaan, een nieuwe woonwijk krijgt geen horeca.

In Zaanstad streven we naar:

tussen 2030-2040
klimaatneutraal te zijn

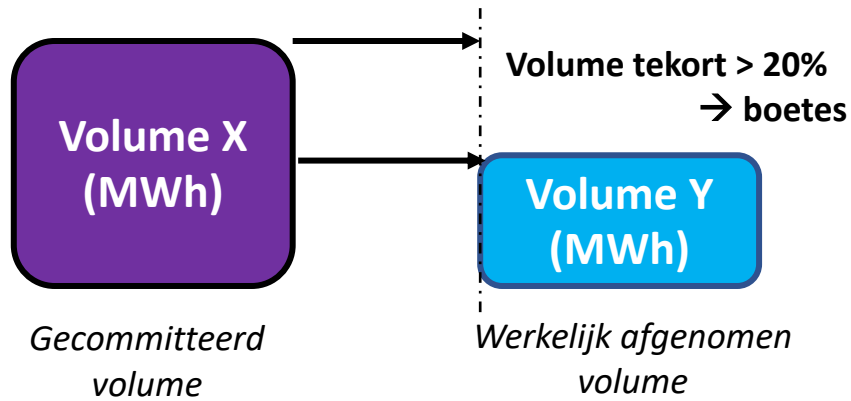
in 2050 een circulaire
stad te zijn

een gezonde leefomgeving
voor mens en dier.

Netcongestie **versnelt** de noodzaak voor gemeenten en bedrijven om lokaal energie **op te wekken, op te slaan en te gebruiken**

Wat zijn vaak problemen met de huidige manier van energie-inkoop?

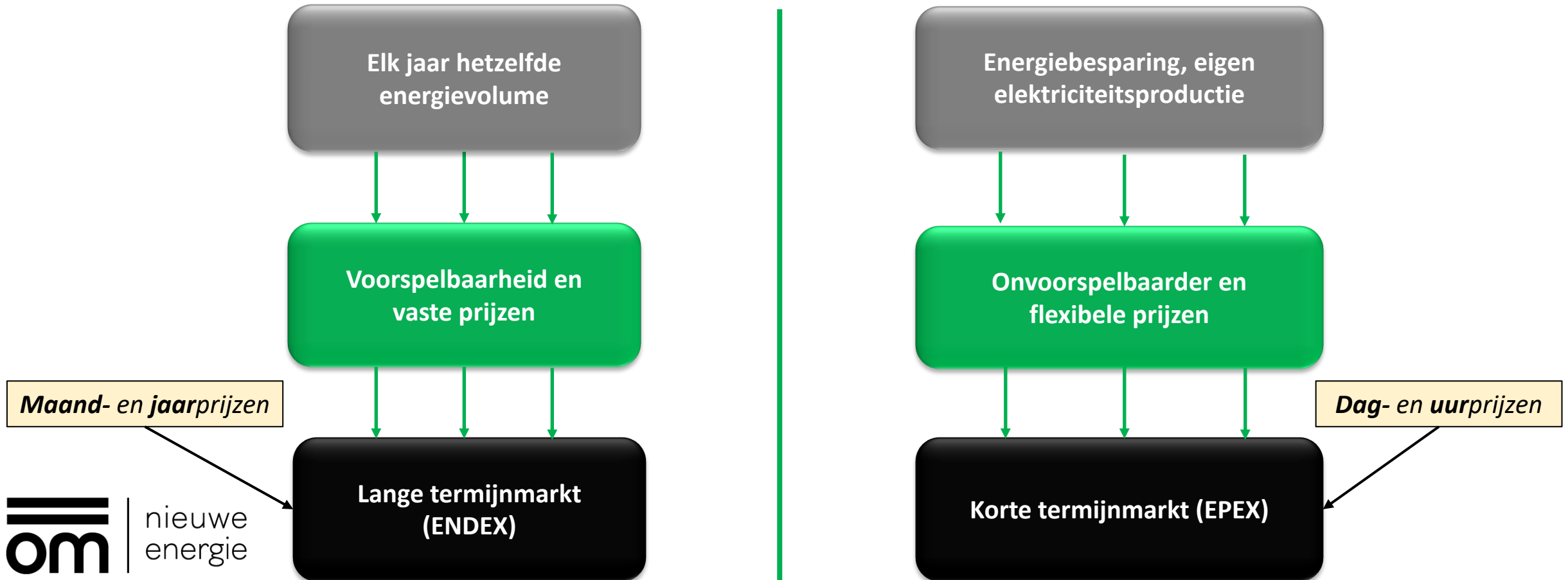

ENDEX-contract

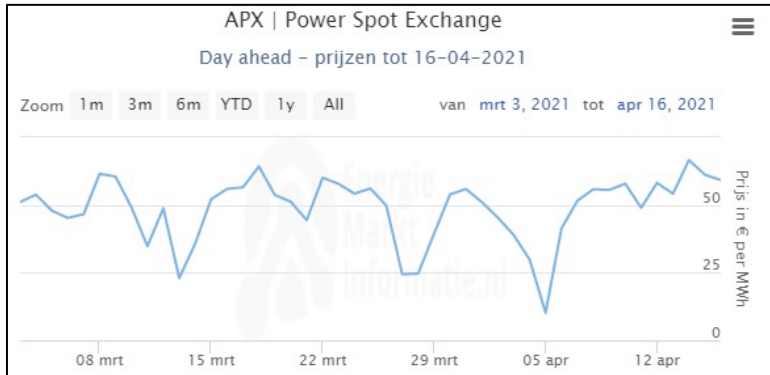
- Gemeenten **betalen** vaak **teveel** voor hun energie-inkoop
- Gemeenten hebben **geen flexibiliteit** in hun energie-inkoopcontract
- Als gemeenten meer energie gaan besparen en zelf opwekken, dan leidt dat tot een **lagere energie-afname**, dus minder energie-inkoop
- Wat **betekent** dat voor het inkoopcontract? Meestal zit er een bandbreedte van 20% waarbinnen je mag afwijken in het contract
- Wat gebeurt er als je **minder** dan 80% stroom afneemt? Financiële consequenties
- Veel **lokaal opgewekte groene stroom** komt niet terecht bij lokale afnemers, zoals de gemeente zelf

Waar lopen gemeenten tegen aan wat betreft hun energie-inkoop?

Nabije toekomst

Wat is hiervoor de oplossing?

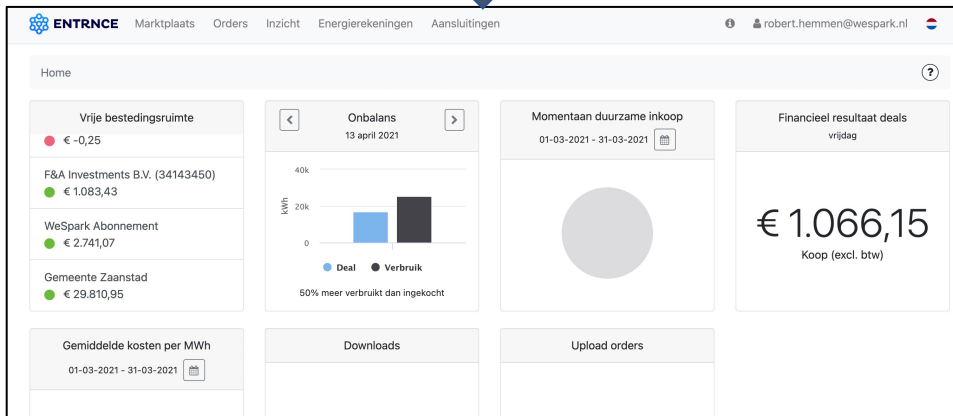

- Een veranderend energieprofiel, houdt ook een **andere** manier van energie-inkoop in
- De **EPEX-spotmarkt** past daar het beste bij
- **WAAROM?** Hiermee kun je lokale groene productie beter afstemmen op het lokaal verbruik (zoals een gemeente): **momentaan duurzame inkoop op kwartierbasis** → *hierover later meer*

Op de EPEX-spotmarkt gaat het commitment van de koper (=afnemer) niet verder dan de orders die **per uur** geplaatst worden. Er volgen dus geen boetes als er minder ingekocht wordt!

Wat houdt het zelfleveringsmodel in?

Zelflevering is een manier van energie-inkopen waarbij de gemeente (of organisatie en bedrijf) zijn eigen energie **zelf inkoopt** op de energiebeurs, en daarbij **gefaciliteerd** wordt door **om |** nieuwe energie.

- **Direct inkopen** op de energiehandelsbeurs EPEX/APX via een handelsplatform
- **Geen** afhankelijkheid van derden (volledige autonomie)
- Meer **flexibiliteit** t.a.v. eigen elektriciteitsopwekking (PV), opslag en energiebesparing
- Betere **afstemming** vraag en aanbod via platform (P2P-koppelingen) → *hierover later meer*
- Stelt in praktijk niet veel voor wanneer om | nieuwe energie dit **ontzorgt**
- **Last but not least:** er is dan géén aanbesteding nodig!

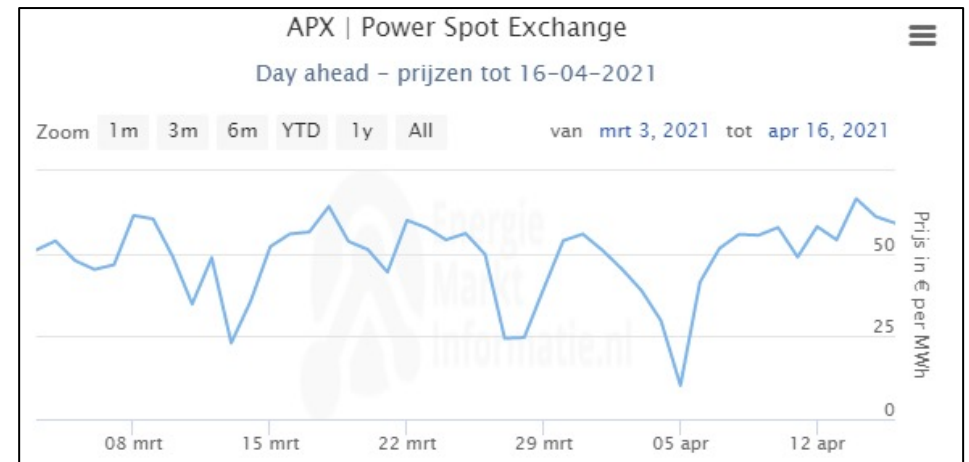
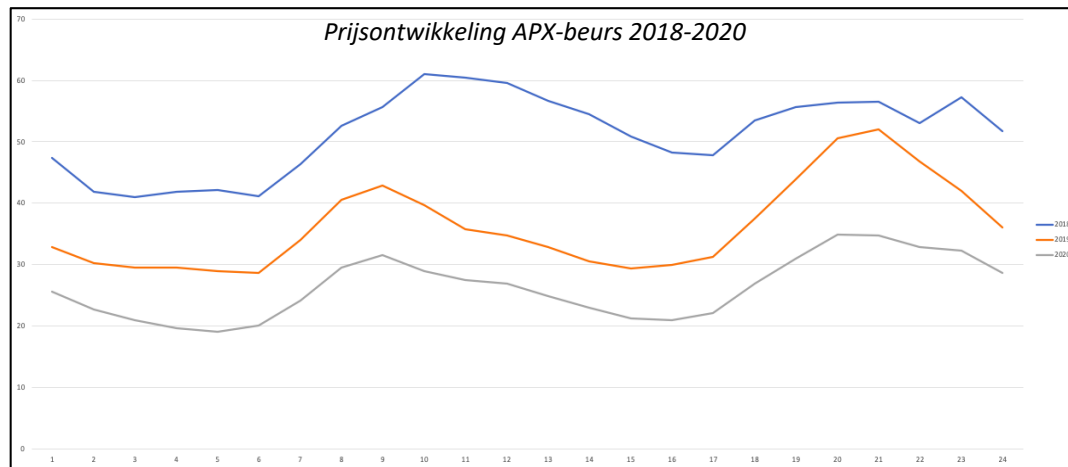
Juridische onderbouwing:

Elektriciteit leveren aan de gemeente zonder een Europese aanbesteding èn LV

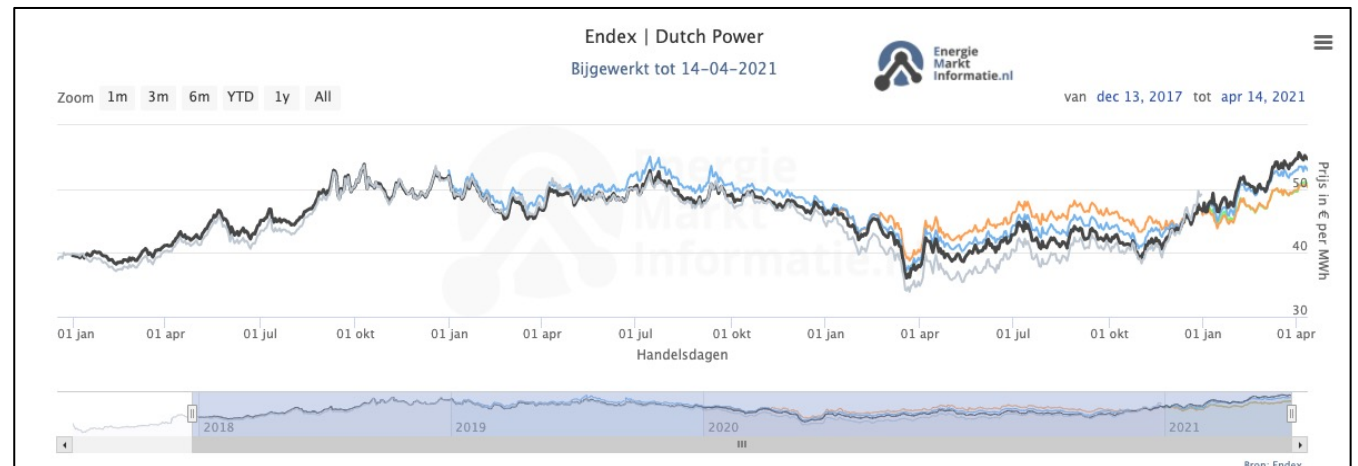
Artikel 2.33 AW2012 (lid c):

Een aanbestedende dienst (Gemeente Zaandam, WEB, etc.) kan **rechtstreeks** energie inkopen op een energiebeurs. Als de handelsstructuur van deze energiebeurs automatisch marktprijzen garandeert (zoals het geval is bij bijvoorbeeld EPEX, ENDEX en EEX) dan wordt aan de **uitzonderingsgrond** voldaan. Een verplichte aanbesteding is dan overbodig, omdat de markt volledig transparant is.

EPEX (korte termijnmarkt) vs. ENDEX (lange termijnmarkt)

Prijswontwikkeling tussen de ENDEX-
markt en de EPEX-spotmarkt

Kenmerken van EPEX- en ENDEX-markt

ENDEX-markt (lange termijn)	EPEX-markt (korte termijn)
Prijzen kunnen tot 3 jaar op voorhand worden vastgesteld	Fluctuerende prijzen per uur en per dag
Prijzen van energieproductie (gas en elektriciteit) zijn sterk afhankelijk van mondiale context (oliecrisis, corona, aanslagen, etc.)	Prijzen voor energieproductie (gas en elektriciteit) zijn sterk afhankelijk van lokale context (energievraag van de dag, is er veel wind of zon voor de productie van hernieuwbare energie, etc.)

 Gemiddeld gezien zijn flexibele prijzen op de EPEX-spotmarkt **goedkoper** dan de vaste prijzen op de ENDEX-markt!

Bron: <https://www.zone-beringen.be/2019/11/in-de-kijker-raamovereenkomst-energie.html>

Voorbeeld: Gemeente Zaanstad

- Energie-inkoop gefaciliteerd door de lokale duurzame energie coöperatie WeSpark in de Zaanstreek
- WeSpark is opgericht in 2018 met als doel: opzetten van lokale energy community's
- Founding Fathers: HVC + Rabobank + Gemeente Zaanstad
- Uitgangspunt: Zet een lokaal energiehandelsplatform op
- Uitwisseling van energie tussen bedrijven/organisaties/burgers
- **80%** van de totale energie-inkoop v/d gemeente Zaanstad loopt via ENTRNCE-platform (**10 GWh** stroom en **170.000 m³** gas)

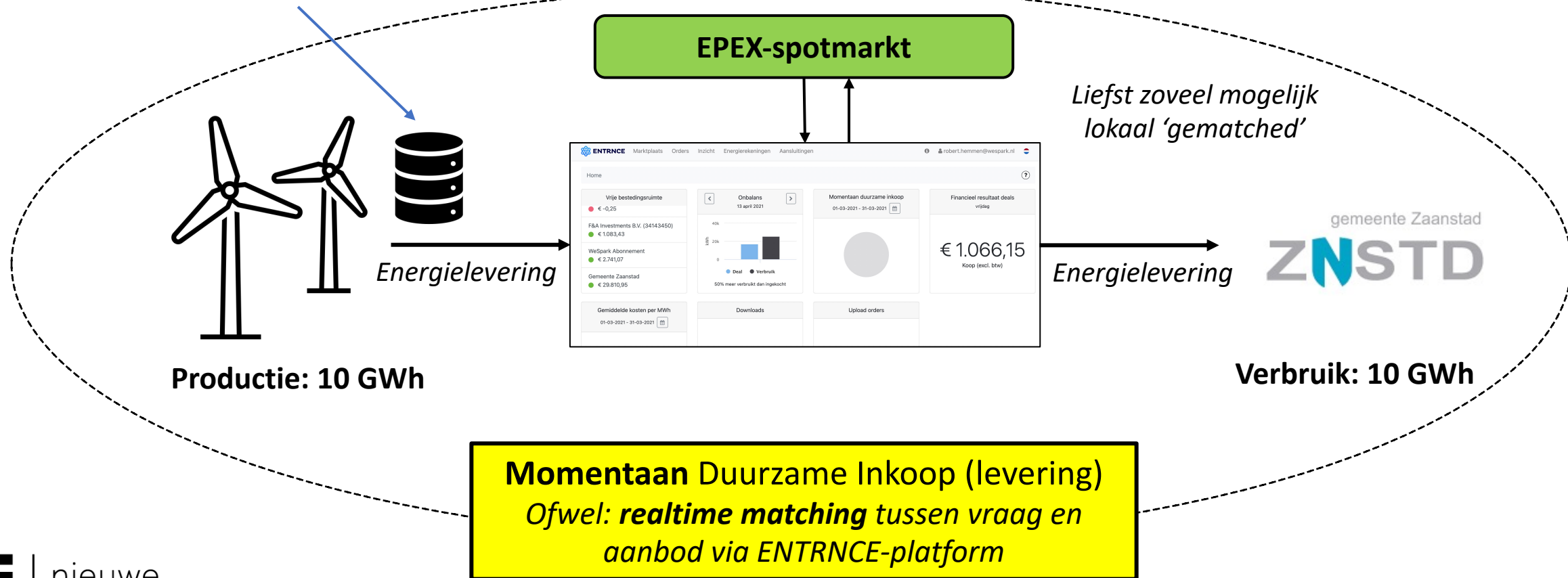
Wat is het voordeel van zelflevering?

TIP: Je zou ook kunnen beginnen met het **20% aanbestedingsvrij** inkopen (zogenaamde 'ingroeimodel'), mocht je energiecontract nog **langer** dan 1 jaar lopen!

- Je kunt als gemeente **100% groene stroom** inkopen van lokale bronnen, zonder dat jezelf die bronnen 'bezit' (P2P-koppelingen)
- Je bent **autonoom** wat betreft je eigen energie-inkoop
- Soms heb je ook nog een **prijsvoordeel** op de EPEX-spotmarkt t.o.v. de ENDEX-markt, maar is sterk afhankelijk van het moment waarop je inkoop
- **Tijd en kosten** voor aanbesteding vallen weg
- Je hoeft energie-inkoop via zelflevering **niet aan te besteden**
- **De afnemer** die dit model gaat gebruiken via **om | nieuwe energie**, versterkt hiermee de coöperatieve beweging

Wat zijn Peer2Peer koppelingen?

Energieopslag hoort hier eigenlijk ook bij....

Ons toekomstig energiesysteem
wordt een **smart grid**

Wat zijn GvO's?

Om te garanderen dat de groene stroom die je koopt opgewekt is uit duurzame bronnen, is er een Europees systeem voor erkende groene stroom: de GvO (Garantie van Oorsprong).

Een producent van groene stroom (de eigenaar van een windpark bijvoorbeeld) krijgt 1 groengarantie voor elke 1.000 kWh groene stroom die hij opwekt. Een huishouden verbruikt jaarlijks gemiddeld 3.000 kWh stroom, groene stroom voor zo'n huishouden vereist dus 3 groengaranties. GvOs kunnen, net als de stroom zelf, verhandeld worden.

Om aan consumenten groene stroom te mogen aanbieden is een energiebedrijf verplicht daarvoor voldoende GvOs te bezitten. Zulke GvOs kan een energieleverancier in Nederland kopen, maar ook importeren uit landen met een overschot aan GvOs, zoals Noorwegen of IJsland.

Bron: MilieuCentraal

Een gemeente hoeft niet persé GvO's in te kopen. Wel als zij aan de klimaatdoelstellingen wil voldoen. **Om** | nieuwe energie levert die standaard wel mee bij de inkoop van stroom.

Wat zijn de risico's van zelflevering?

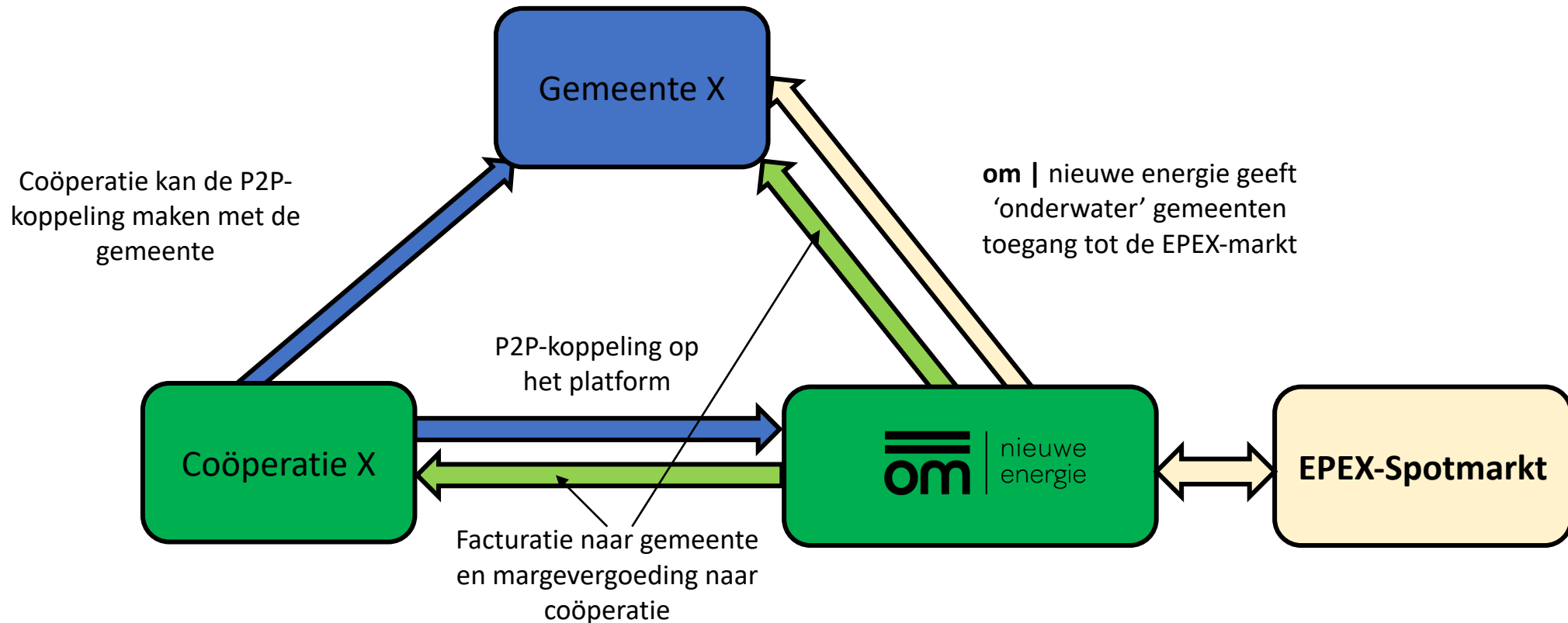
De risico's zijn **minimaal**.

Sterker nog wij denken dat een lange termijncontract (ENDEX-markt) potentieel gezien eigenlijk een veel groter risico heeft dan een korte termijn contract (boetes, risicopremies, etc.) bij een **sterk wisselend** energieprofiel èn een sterk te verwachten **afname** van elektriciteit.

Wat is het grootste verschil tussen traditionele inkoop en zelflevering?

Verschillen	Toelichting
Fluctuerende prijzen	Klik strategieën bij ENDEX-markt is fluctuatie van jaar op jaar. Bij EPEX-spotmarkt van maand op maand.
Geen adviseur meer nodig	Dagelijkse voorspellingen gebeuren automatisch op basis van historische meetdata/profielen
Kosten van tender voorbereiding vallen weg	Gemeente geven circa €20k uit aan directe kosten ter voorbereiding van tenders (energie-inkoop), plus indirecte kosten die gemeente zelf maakt (begeleiding, voorbereiding)

Hoe faciliteert om | nieuwe energie de energie-inkoop voor gemeenten en bedrijven?

Hoe kun je zelf het zelfleveringsmodel gaan gebruiken?

- Contract sluiten met **om** | nieuwe energie
- Lokale coöperatie **faciliteert**, heeft contact met de gemeente en koppelt lokale duurzame bronnen met lokale verbruikers

Welke proposities heeft om | nieuwe energie nog meer?

Behoeftes van gemeenten	Oplossingen	Proposities
Hoe kunnen gemeenten hun energievraag (inkoop) verduurzamen?	<ul style="list-style-type: none">• Meer groene energie inkopen• Meer GvO's inkopen• Koppelen verbruik met groene energiebronnen (wind/zon)	<ul style="list-style-type: none">• om nieuwe energie• ENTRNCE-platform• GvO's
Hoe kunnen gemeenten hun energie-inkoopproces vereenvoudigen (geen tenders meer)?	<ul style="list-style-type: none">• Eén centrale inkoop• Outsourcen van energie-inkoop• Inkoop via energie handelsplatform direct op de markt	<ul style="list-style-type: none">• om nieuwe energie• ENTRNCE-platform
Hoe kunnen gemeenten hun energieverbruik slim koppelen met (eigen) duurzame energiebronnen? Ofwel balanceren...	<ul style="list-style-type: none">• Energiehandelsplatform die P2P-koppeling mogelijk maakt	<ul style="list-style-type: none">• om nieuwe energie• ENTRNCE-platform
Hoe kunnen gemeenten actief bijdragen aan de energietransitie?	<ul style="list-style-type: none">• Meer duurzame bronnen bouwen• Zoveel mogelijk verbruik P2P koppelen met duurzame bronnen• Betrek lokale energie coöperaties bij 'onze' energietransitie	<ul style="list-style-type: none">• om nieuwe energie• ENTRNCE-platform• Financierings-mogelijkheden• Projectontwikkeling

Waarom is dit interessant?

- **Totale ontzorging** door om | nieuwe energie
- **Geen aanbesteding** nodig; goedkoper en sneller een groot energiecontract gunnen aan jouw lokale energiecoöperatie
- Gegarandeerd **100% groene** elektriciteit
- **Coöperatief** georganiseerde energielevering (géén winstmaximalisatie, maar **sociaal draagvlakmaximalisatie**)
- Lokaal koppelen van duurzame bronnen met eigen verbruik via **P2P-koppelingen**
- Over het algemeen is inkoop via EPEX-markt **goedkoper** dan ENDEX-markt, maar is sterk afhankelijk van **het moment** waarop er gekocht wordt èn het **energieprofiel** van de afnemer

Vragen om een beter advies te kunnen geven

- Werkt de gemeente met zogenaamde '**clusters**' (OV, openbare verlichting, gemalen, etc.)?
- Is er een overzicht van het elektriciteitsverbruik daarvan **per cluster**?
- Is er een overzicht van het elektriciteitsverbruik **per maand** van afgelopen jaar of jaren (kale stroomprijs, EB, ODE, BTW en **netbeheerkosten**)?
- Wat was exact het elektriciteitsverbruik per jaar?
- Welke kosten zitten hier in: kale stroomprijs, EB, ODE, BTW en netbeheerkosten?
- Hoeveel **elektriciteit** denkt de gemeente te gaan **besparen** en zelf te gaan **opwekken** de komende jaren? Gelieve daarbij ook rekening te houden met elektrificatie van mobiliteit, laadpalen en warmtepompen (voor eigen gebruik).

Wij zijn **om**
Jij ook?

M. [redacted] Business Developer
[redacted] | [redacted] [@samenom.nl](mailto:[redacted]@samenom.nl)